

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año IV. N° 172

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

— Cena 15 cent

Uredništvo in upravnništvo
Calle CORRIENTES 633, Esqr. 43, U. T. 31 Retiro 3834
Sprejemanje strank vsak dan od 16—19

Buenos Aires, 13. avgusta 1932

Naročnina za pol leta \$ arg. 4.—
celo leto \$ 8.—, Inozemstvo Dolar 4.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

ODLOČNO POSREDOVANJE NEVTRALNIH AMERIŠKIH REPUBLIK

V SPORU MED BOLIVIJO IN PARAGVAJEM

Odgovorni vladni krogi nevtralnih ameriških držav so z vznemirjenjem gledali na vedno bolj naraščajočo napetost v odnosih med Bolivijo in Paragvajem, ker bi vojna med tema državama, ki se je zdela že skoro neizogibna, gotovo zelo slabo vplivala na položaj vsega kontinenta. Takoj po prvih spopadih v Chacu, so nevtralne države dobrohotno posredovale ter skušale preprečiti nadaljnje zapletitve. Dobra beseda pa ni mnogo zalegla, posebno ne pri Boliviji, kate-

no vmešavanje v notranje zadeve bolivijske republike. Vlada je poslala v Washington odgovor, ki nikakor ni bil zadovoljiv, bolivijske čete pa so še iste dni pospešile svoje operacije v Chacu.

To postopanje je povzročilo, da so se obmejne države domenile za odločnejši skupen nastop. Argentinijski, Brazilski, Čile in Peru so poslali v La Paz ter v Asunción noto, v kateri s precejšnjim poudarkom izražajo željo, da se takoj prekinejo sovražnosti. Bolivija je odgovorila, da to zahtevo sprejme le pod pogojem, da se sedanji položaj vzame kot podlaga za nadaljnja pogajanja. To pomeni, da bi se Bolivija ne hotela odpovedati ozemlju, ki so ga v minulih tednih zasedle njene čete. A ta njena želja je v očitnem nasprotju z washingtonskim sklepom.

Najbrž bo že bližnja bodočnost pokazala, kako se bo chakovski voz razvozljal, vsaj za sedaj. Na vsak način pa je skoro gotovo, da se bo vojna preprečila, če bodo ostale države še v bodoče tako složno in odločno nastopale.

EKSPLOZIJA V PREMOGOKOPU

V premogokopu Serači, na Japonskem, so zemeljski usadi, katere je povzročila eksplozija premogovnega plina, pokopali 57 rudarjev.

POTOPITEV JUGOSLOVANSKEGA PARNIKA

V bližini Gibraltarja se je potopila jugoslovanska ladja "Anton". Posadka se je utegnila rešiti.

DOBER VARUH

V italijanskem mestu Schiji je policija aretirala poveljnika nočnih čuvajev. Mož je bil v zvezi s tolpo drznih vlomilcev, ki so izvršili, z njegovo pomočjo, mnogo zločinov.

Notranji položaj na Nemškem

Napetost med sovražnimi političnimi strujami na Nemškem je po volitvah le še bolj narastla. Še z večjo srditostjo so spet vzplamteli krvavi strankarski boji po nemških mestih. Atentati in ubojstva so na dnevnem redu. Ponavljajo se dogodki, ki so se pred leti izvršili v Italiji, ko so fašistične tolpe strahovale deželo, le da se pristaši protifašističnih struj z veliko večjo odločnostjo borijo proti hitlerjevskim "reševalcem domovine".

Papen pripravlja reorganizacijo svojega kabineta. Zatrjujejo, da bodo vstopili v novo vlado tudi nekateri voditelji nemških fašistov, ter da se bo to zgodilo v najbližji bodočnosti.

Pretekli torek se je vlada odločila, da odločno nastopi proti povzročiteljem nemirov. Objavila je dva izjemna ukrepa, s katerima se ustanavljajo na nemškem posebna sodišča, ki bodo sodila o zločinih proti javni varnosti. Politični uboji ter atentati se bodo odslej kaznovali s smrtjo.

ITALIJANSKO VOJNO BRODOVJE

Zagotavljajo, da je italijanska vlada sklenila docela reorganizirati svoje vojno brodogradništvo. Sedanji manevri so namreč pokazali, da bi imele vojne edince zastarelega tipa zelo omejeno vlogo v slučajih vojne. Italija bo radi tega spravila takšne ladje v rezervo, posvetila pa bo več pažnje opremljanju in hitrejših edinic.

NESREČEN POSKUS

Italijanski inženjer Cicogna je bil pretekli teden povabil več oseb, naj prisostvujejo preizkušnji nekega novega stroja za zgoščevanje zraka, ki ga je bil on izumil. Nesreča je hotela, da se je stroj tekom eksperimentiranja razletel. Izumitelja je ubilo, dočim so drobeci težko ranili šest drugih oseb. Trije ranjenci so še istega dne umrli v bolnišnici.

IZJAVE JUGOSLOVANSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA

o programu nove vlade

Jugoslovanski ministrski predsednik g. Srškić je sprejel pretekle dni skupino parlamentareev, članov skupščine in senata, ter jim obrazložil najvažnejše točke programa, ki ga namerava izvesti nova vlada.

Minister je v svojih izjavah naglašal, da omejitev političnih svoboščin, ki se je izvršila z ukazom od 6. januarja 1929., ni bila sama sebi namen, marveč je bila samo sredstvo za pomirjenje duhov. Ustava, proglašena 3. septembra preteklega leta, je spet odprla vrata zdravemu političnemu življenju, a preprečila je, da bi se obnovile stare stranke s svojimi stari sistemi in mržnjami. Vlada bo sedaj pregledala in spremenila določbe o društvi in zvezah tako, da se bodo mogle udeleževati in izvajati svoj program vse politične organizacije, ki bodo temeljile na jugoslovanski narodni edinosti.

Vlada bo sedaj še okrepila in povečala decentralizacijo državne uprave, katera se je uvedla z zakonom od 3. oktobra 1929. ter od 7. oktobra 1931. Sedaj pripravlja razne zakonske osnutke, katere bo predložila parlamentu tekom prihodnjega zasedanja.

Posebno pažnjo posveča novi kabinet tudi finančnemu vprašanju ter polaga veliko važnost na ohranitev vrednosti dinarja, čigar stabilnost tvori najboljšo podlago za ohranitev reda v državi ter za izboljšanje gospodarskega položaja. Vlada bo tudi skušala odstarniti težkoče, s katerimi se sedaj borijo poljedelci.

Nemiri na Španskem

Preteklo sredo so se na Španskem uprle nekatere čete, pod vodstvom oficirjev, ki jih je svoj čas sedanja republikanska vlada odstavila. V Madridu se je skušala četa upornikov polastiti nekaterih važnejših javnih poslopij, a se je morala, po tri urnem boju predati. Pri tem spopadu je padlo sedem oseb, precejšnje število pa jih je bilo ranjenih.

Ustaja, ki je monarhističnega značaja, je bila, kakor izgleda, že prej pripravljena, ker so se ob istem času dogodili resni neredi tudi v Seville. Tu so imeli ustaši več sreče. Kakor poročajo namreč brzojavijo, je mesto v rokah upornikov, katerim poveljuje general Sanjurjo. Madridska vlada pa zagotavlja, da obvladuje položaj, ter je že poslala proti Seville močne vojaške oddelke, da za- trejo upor.

Žaloigra na morju

Neka ribiška ladja je izkrcala preteklo soboto v pristanišču Vigu dva moža, člana posadke ladje "Azaña", ki je štela 24 oseb in ki jo je bil prejšnji teden močan vihar protopil blizu otoka Salvore. Brodolomci so se oprigli plavajočih lesenih ostankov nesrečnega broda ter so dolgo kljubovali neurju, a ko so jim začele pojemati moči, so jih valovi odnašali. Od vse posadke sta si rešila življenje samo omenjena mornarja. Neki norveški parnik ju je bil našel na odprtem morju ter ju vzel na krov.

NOVE USTRELITVE

V perujskem mestu Huarau so pretekli teden ustrelili drugih pet upornikov, katere je vojno sodišče obsodilo na smrt. V zvezi s poslednjo vstajo je bilo do sedaj izvršenih že 49 smrtnih obsodb.

Razširjajte

SLOVENSKI

TEDNIK

PREREDITEV SLOVENSKEGA PROSVETNEGA DRUŠTVA II

Po kratkem presledku, se bo vršila v nedeljo, dne 21. t. m., v dvorani XX Settembre, prireditve Slovenskega prosvetnega društva II. Na vzporedni je, poleg dobro izbranih pevskih točk, Finžgarjeva drama v treh dejanjih "Razvalina življenja". O prireditvi, za katero vlada v naši naselbini že zdaj mnogo zanimanja, bomo podrobneje spregovorili v prihodnji številki.

DVE ZABAVI V JUGOSLOVENSKEM KLUBU

Odbor Jugoslovenskega kluba javlja, da se bosta vršili v tem mesecu dve zabavi v prostorih kluba, ul. Bolívar 1109. Prva se bo vršila dne 14. druga pa 28. ob 17. uri. Vstopnina za vabljenе dame \$ 1, za gospode \$ 2.

ŠOLSKE KNJIGE DOBITE BREZPLAČNO

Iz tajništva Slovenskega prosvetnega društva I nam javljajo, da so došle iz Jugoslavije slovenske učne knjige za šolsko decu naših izseljencev. Starši, ki bi hoteli imeti slovenske učne knjige za svoje otroke, jih dobijo brezplačno, če so člani društva. To velja za tiste, ki stanujejo v Buenos Airesu. Za ostale pa, ki živijo v okolici mesta ali v notranjosti Argentine, kjer ni nobene naše organizacije, so brezplačno na razpolago, če niso včlanjeni v društvi. Za Cordobo in Rosario veljajo isti pogoji, kot za Buenos Aires, ker bodo tamšnja društva razdelila učne knjige med svoje člane.

SLIKE S PRIREDITVE "TEDNIKA"

Na zadnji prireditvi TEDNIKA je bilo snetih več slik, ki predstavljajo pevski zbor, sestojec iz članov obeh Slovenskih prosvetnih društev. Kdor želi sliko, naj se zgleda pri načelniku pevskega odseka tov. Karlu Badaliču. Velike slike so po \$ 1.50, male cent. 50. Tudi slike, ki predstavljajo dvorano igral-

ee, ki so nastopili na prireditvi SPD I, ko se je vprizorila "Miklova Zala", so na prodaj po isti seni.

PREDAVANJE

Jutri, dne 14. t. m. ob 16. uri, se bo vršilo v prostorih Slovenskega prosvetnega društva I napovedano predavanje o zgodovini socialnega gibanja. Predaval bo tov. Peter Čebokli. Vabljeni so vsi člani in prijatelji naših društev. Vsakdo ima pravico, da se udeleži debate, zakaj v debati se pojmi bistrijo.

Tajnik.

Drobiž iz Cordobe

Pravijo, da Slovensko prosvetno društvo III v Cordobi ne more procvitati zaradi pomanjkanja deklet. Tudi kmetije na Tolminskem niso mogle po vojni napredovati, toda zaradi pomanjkanja krav

Pravijo, da so vse članice društva SPD III napovedale društvu bojkot.

Pravijo, da imajo nekatera dekleta v Cordobi fiksno idejo o igralnem talentu.

Pravijo, da so se Slovenska dekleta v Cordobi že vse preveč mateja napile.

Pravijo pa tudi, da spričo vsem gori navedenim zadevam ne bo padlo zavednim društvnikom srce v hlače. To podpisuje in potrjuje z obema rokama vaš

Fik Fak.

Diplomirana
Velika in moderno
urejena krojačnica
za moške in ženske
Velika izbira, najnovejši kroji
SOLIDNA IZDELAVA
ARCO & GORUP
GARMENDIA 4975
U. T. 59 Paternal 1959
BUENOS AIRES

Listnica upravnništva

Orel Ivan: Vse lulijske številke smo vam ponovno poslali. Upamo, da boste odslej prejeli list bolj redno.

Anton Perne: Prejeli v redu. Srčna hvala.

Nikolavčič Mihael: Plačano imate do 31. 7. t. l. Vsebinsko pisma smo vzeli na znanje. Zdravo.

Simeoni Genovefa: Poravnano imate do 31. 1. 1933. Hvala.

Pirih Jakob: Prejeli vse v redu. Hvala lepa. Plačano do 31. 1. 1933.

Koklič Martin: Denarja nismo prejeli. Reklamirajte. List vam bomo medtem vseeno pošiljali.

Kapel Pavel: Poravnano do 31. 1. 1933. Hvala.

Škok Ludvik: List boste prejeli od avgusta dalje. Denar pošljite v priporočenem in dobro zapечатem pismu. Se priporočamo.

Colja Josipina: Za vas velja isto. Naš naslov je v Calle Corrientes 633, escritorio 43, Buenos Aires. V pričakovanju vaših vesti vis pozdravljamo.

Fajdiga Stefan: Naročnina za pol leta stane \$ arg. 4., za celo leto pa 8. List smo vam pričeli pošiljati s tekočim mesecem. Pozdrav.

Saksida Josip: Med tem časom ste gotovo že prejeli urednikovo pismo, kateremu je bil priložen prevod vašega pooblastila. Naročnino imate zdaj poravnano do 30. sept. 1933.

Ivančič Ivan: Hvala za nakazilo. Plačano imate do 30. 9. t. l.

Neverni Tomaž: SLOVENSKI TEDNIK bo redno izhajal še dolgo vrsto let. Ako ste bil, kakor pišete v svojem pismu, prevaran najprej od "Gospodarstva", pozneje pa še od "Slovenskega doma", nismo mi krivi.

Četrto leto že izbija SLOVENSKI TEDNIK redno in naši upravi ni mogel doslej nihče očitati drugega, kot véasih netočnost v prejemanju lista, katere pa nismo krivi mi, marveč pošta. Tisoči naših rojakov in mnogo velikih podjetji, ki že tri leta oglašujejo v našem listu, imajo v nas zaupanje, zato smo mnenja, da ja vaš strah povsem neutemeljen. V nadi, da vas nismo s tem užalili, vas pozdravljamo.

Za nakazila in izplačila

v angleških funtih

na vsa mesta in kraje
Jugoslavije, Češkoslovaške in Julijske Krajine
ter na vse države celega sveta, obrnite se na

BANCO DE LONDRES Y AMERICA DEL SUR

Najstarejša banka, katere samo ime pomeni že

VARNOST in RESNOST

Osrednji zavod: 6, 7 in 8, Tokenhouse Yard, London
Buenos Aires: Bartolomé Mitre 399 esq., Reconquista

Mendoza, Paraná, Posadas, Rosario, Santa Fe,
Tres Arroyos, Tucumán in Asunción.

Rosario: calle San Martín 849 y Salta 2809-13

Podružnice: Azul, Bahía Blanca, Concordia, Córdoba

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJCNİKA, MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA. ANALIZA KRVI IN ORINE. SIFILIS — KRVNE BOLEZNI

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer. Ob nedeljah od 9—11.

NIZKE CENE

Najboljši način lečenja

BLENORAGIJE

v

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

Lečenje brez pranja in brez

bolečin

VENERIČNE BOLEZNI

Sifilis in krvne bolezni

INSTITUTO MEDICO
INTERNACIONAL

BRASIL 923

SPRIJEMA SE:

od 10 do 12 in od 15 do 21

SLOVENSKI TEDNIK

Lastnik: Konzorcij SLOVENSKEGA TEDNIKA

Urejuje: PETER ČEBOKLI

Po manjšinskem kongresu na Dunaju

V prvi polovici preteklega meseca se je na Dunaju zaključil letošnji kongres narodnih manjšin. Sedem dosedanjih kongresov je bilo prirejenih v Ženevi, osmi pa si je izbral za mesto zasedanja avstrijsko prestolico, čije preteklost (je pri razpravah dejal madžarski poslanec Szülöj), naj bo vsem državam svabilen vzgled, kaj čaka tistega, ki zatira svoje narodnosti. Na izpremembo kraja zasedanja je odločilno uplival nazor, ki ga v krogih odposlancev niso prikrivali, da je treba Društvu narodov odločno pokazati, da je kongres sama svoja organizacija, ter dati istočasno ženevski instituciji razumeti, da manjšine niso zadovoljne z načinom, kako Ženeva obravnava njihov važni problem.

Štirideset milijonov ljudi, ki tvorijo narodne manjšine, je bilo zastopanih na kongresu, 40 milijonov narodnih drobcev, ki so po novi razdelitvi Evrope ostali izven meja matičnega naroda in se morajo pod tujo večinsko narodnostjo deloma naravnost obupno boriti za svoj obstanek.

Jugoslovenski manjšini pod Italijo in Avstrijo sta bili dobro zastopani. Prvo so predstavljali dr. Wilfan, dr. Besednjak, dr. Bitežnik in dr. Sironić, slednje pa deželna poslanca dr. Petek in Starc. Že sama okoliščina, da je naša manjšina dala tej evropski instituciji predsednika v osebi dr. ja Wilfana, ki vživa zaradi svoje vsestranske sposobnosti in velike aktivnosti velik ugled med zastopniki ostalih narodnosti, pomeni za našo stvar precejšnjo prednost. Na dunajskem

kongresu se je opazilo, tako vsaj poročala domovinski tisk, da sta bila ravno dr. Wilfan in dr. Besednjak na višku kot referenta in debaterja in da sta daleč prekašala večino zastopnikov drugih narodnosti.

Kongres je otvoril predsednik dr. Wilfan, ki je v svojih izvajanjih poudarjal, da je položaj narodnih manjšin vse težji in težji, ker skoro po vseh državah vlada ojačeni šovinizem, ki drugorodnim državljanom ne dopušča razviti njihove kulturne sile, niti tam, kjer se manjšine brez pridržka priznajo k državnosti večinskega naroda. Pozval je zastopnike trpečih narodnostnih drobcev, naj si prizadevajo, da bo miselnost vseh večinskih narodov čimprej krenila v pravec znanosti in spoštovanja pravic manjšinskih narodnosti.

Poleg globoke otvoritvene besede dr. ja Wilfana, je zbudilo mnogo zanimanja predavanje profesorja lozanskega vseučilišča Broveta o načelih posplošitve narodnostnega prava v evropskih državah, po katerih naj se narodnostna politika ravna po zahtevah širokogrudnosti in človečnosti.

Splošnega odobravanja je bil deležen govor dr. Besednjaka, ki je poleg drugega dejal, da bo morala Ženeva ustanoviti stalno komisijo za vse številne pritožbe zatiranih narodnih manjšin, Društvo narodov pa najti pot in

način, da vse države prisili k obvezni zaščiti manjšin.

"O pravem efektu kongresa", piše "Jutro" v svojem uvodniku od 9. julija t. l., "je zaradi značaja organizacije težko govoriti. Vendar je letošnji kongres napravil velik korak naprej v tem, da je sklenil zahtevati, naj se pri Društvu narodov osnuje stalna komisija za manjšinske pritožbe, ker se je doslej dogajalo, da je pritožbo obravnaval čisto ravno zastopnik onega večinskega naroda, proti kateremu je bila obtožba naperjena. Posloval je tedaj kot sodnik v lastni zadevi. Druga temeljna zadeva pa je ta, da se mora manjšinska obveznost naložiti vsem državam."

Miroljubnost fašizma

Te dni so vsi fašistični listi objavili daljši članek, ki ga je spisal Mussolini za novi italijanski leksikon. Ko so, namreč, učeni možje, ki sestavljajo to delo, prišli do črke "F", so naleteli na oviro: uvideli so, da treba nekaj spisati tudi o fašizmu, o njegovem programu, o njegovih težnjah in ciljih. A kaj? Iz zadrege so se rešili na zelo spreten način; zaprosili so Mussolinija, naj on obrazloži, kaj je fašizem. In "duce" jim je poslal svoj prispevek.

Članek je precej dolgove-

zen in bomo zato podali njegovo vsebino samo v glavnih potezah. Mussolini priznava, da v marcu leta 1919, ko je sklical na sestanek v Milan bivše bojovnike, ni imel še nobenega določenega programa. Glavna gonilna sila fašizma je bila v začetku želja po oblasti. Svoj cilj je bil dosegel z uporabo nasilja. Šele v teku naslednjih let se je začel palogama oblikovati program fašizma, program, ki je živo nasprotje demokracije in liberalizma, toliko političnega, kolikor gospodarskega. Mussolini zavrača demokratizem, ker je, po njegovem mnenju, nemogoče, da bi se ljudstvo samo vladalo. "Demokracija", pravi Mussolini, "je režim brez kralja, a s prav mnogimi kralji, ki so včasih bolj samodržni, tiranski in pogubni, nego en sam kralj, ki je tiran". Splošna volilna pravica je radi tega le slepilo, s katerim se ljudstvo vara, kakor da bi res bilo vrhovna oblast v državi. Dočim ukazujejo, v resnici, samo nekateri posamezniki. V isti sapi trdi Mussolini, da sloni fašistični režim na volji ljudstva.

Dočim je liberalizem učil, da je država zaradi posameznikov, da je njena glavna dolžnost skrbeti, da posamezniki lahko svobodno živijo, ter da mora radi tega državna oblast čim manj posegati v življenje državljanov, prizna-

va fašizem posameznike in skupine le v toliko, v kolikor so člani organizirane družbe, člani države. Fašizem hoče močno državo, kateri se vse podreja, "državo, v kateri so vse politične, gospodarske in duševne sile uvrščene v svoje organizacije". Državna oblast vodi vse in prav živo posega v življenje posameznikov. Mussolini, seveda, ne priznava, da se ta "volja države" istovetno z voljo nekaterih fašističnih mogočnikov ter da se moč državne oblasti izraža najbolj v skrbno organizirani in močni policiji, ki je glavni steber fašističnega režima.

Najbolj značilna poteza fašizma pa je, kakor zagotavlja Mussolini, bojevitost. "V kolikor se tiče, v splošnem, bodočnosti človeštva in njegovega razvoja, ter ne glede na sedanjo politiko, fašizem ne veruje, da je večni mir možen in koristen. Zato odklanja miroljubnost, s katero se človek odpoveduje boju in skuša izbegniti žrtvam. Samo vojna napne do skrajnosti vse človeške sile ter vtisne pečat plemstva o nim narodom, ki se je ne boje. Vse druge preizkušnje so samo nadomestki, ki človeka nikoli ne prisilijo, da izbira med življenjem in smrtjo."

Mussolini ni v svojem članku povedal nič novega. Njegove besede bodo samo utrdile sodbo, katero so si ustvarili o fašizmu vsi trezni ljudje: fašizem je element nereda, ki ograža mir v Evropi. Tisti pa, ki so verjeli besedam fašističnih glasnikov, so sedaj gotovo že presodili, kako iskreni so bili zastopniki italijanske vlade, ko so pred par tedni mahali z oljkovo vejico na ženevski razorožitveni konferenci.

ZOBOZRAVNICA

Centralnega Zavoda A. P.

Dra. Dora Samoilovich

Donato Alvarez 2181

U. T. 59 - 1723

Ordinira dnevno od

15. do 20. ure.

DENARNA NAKAZILA

svojcem v Domovino izvršujemo hitro, poceni in sigurno.

JUGOSLOVENSKEM ODDELKU

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Avenida L. N. Alem 150 - Buenos Aires

ODPRETO DO 7 URE ZVEČER, OB SOBOTAH DO 15

- HOTEL -

Restaurant
SLOVANSKI DOM

Máximo S.

Av. L. N. Alem 1044

Buenos Aires

Prava domača kuhinja
Pivo - Pilsen in Quilmes
Ciste - Postelje za \$ 0,80.

ZOBOZRAVNIK

Dr. N. Percich

Priporoča se vsem roj-

kom Jugoslovenom

Bdo. de IRIGOYEN 362

Buenos Aires

PRIMORSKE VESTI

80 LETNICA GORIŠKEGA PODESTATA

V Gorici so pred kratkim proslavili 80 letnico goriškega župana Jurija Bombija, znanega nasprotnika slovenskega elementa na Goriškem. Bombiju so izročili tudi zlato svetinjo.

STARACE NI PRIŠEL NA MEJO

Na Snežniku se je zbralo okrog 3500 članov dopolavorističnih organizacij iz vse julijske Krajine. Tisk, ki je ves čas napovedoval, da se bo izleta na Snežnik udeležil osebno tudi generalni tajnik fašistične stranke Starace, je moral v zadnjem hipu preklicati svoje napovedi. Zdi se, da so bile napovedi o udeležbi generalnega tajnika Staraceja le reklama za izlet. Tako so komentirali te napovedi celo dopolavoristi — izletniki. Na Snežniku so imeli dopolavoristi shod, ki ga je pa silno motil hud naliv. Shod je vodil fašistični tajnik Gherbaz, ki je imel ognjevit govor, v katerem je večkrat napadel tudi sosednjo državo.

POITALIJANČEVANJE SLOVENSKIH PRIIMKOV

Tržaški prefekt je te dni znova podpisal celo vrsto dekretov, s katerimi so bili spremenjeni slovenski priimki v italijanske. Dekretov je bilo 117. Med drugimi so spremenili imena Košuta v Cossutta, Fratnik v Fratti, Jelen v Gellini, Kavčič v Calzi, Miklavc v Michelazzi, Planinšek v Pianini, Perhavec v Teraz-

zi, Novak v Novato, Pirjevec v Pierazzi, itd.

NOV DUHOVNIK V BOVCU

V Boveu je nastopil službo kot duhovnik Vladimir Komar. Dekan Andrej Klobučar mu je pripravil lep sprejem. Pred kratkim je dekan priredil večerjo, ki so se je udeležili tudi zastopniki oblasti.

DRUŽINE V JULIJSKI KRAJINI SE KRČIJO

Buletin, ki ga izdaja rimski centralni institut za statistiko, je te dni objavil med drugim tudi podatke o številu rodbin in njihovih članov. Med drugim so dognali, da je znašalo leta 1921 število članov posameznih rodbin v Julijski Krajini skupno z Zadrom povprečno po 4,4 ljudi. Ta indeks se je sedaj po zadnjem štetju v l. 1931 znižal na 4,1.

"BOG JE HOTEL"

V zadnjem času prirejajo po raznih krajih Julijske Krajine večje vojaške manifestacije, pri katerih mora sodelovati tudi slovensko ljudstvo. Pred kratkim se je vršila slična slavnost v Govejku nad Idrijo. Tam so izročili novo zastavo oddelku finančnih stražnikov, si so dodeljali idrijskemu poveljstvu. Slavnosti se je udeležil tudi goriški pokrajinski tajnik Avennanti, ki je med drugim izvajal: Bil je Bog, ki je hotel, da se vsi na ozemlju fašistične domovine povrnejo k stvu in da se zarotijo, da bodo ostali zvesti domovini in branili njene svete meje.

TRIA ARETACIJE V GORICI

V Gorici so karabinjerji aretirali 32-letnega Franja Sfiligoja in 30-letnega Josipa Vogriča, ki so ju osumili, da sta brez posebnega dovoljenja zbirala razstrelivo, ki je še sedaj razstreseno še izza časa svetovne vojne po goriški okolici. Bila sta izročena sodišču.

Karabinjerji so aretirali tudi 21-letnega Marja Grudna in ga izročili sodišču. Prijavili so ga sodišču, češ da se ni prijavil k vojaškemu naboru.

TRŽAŠKI ZEILEIS PRED SODIŠČEM

V juliju 1929 se je razširilo po Trstu in po vsej Italiji ime škedenjskega urarja Ljuba Zopiča, 50 let starega moža, ki je sedaj baje izumil čudežno zdravilo, s katerim je naglo in uspešno zdravil jetiko. Zopič je postal kakor Zeileis v Avstriji na mah zelo popularen in o njem so krožile celo že razne legende. Toda njegova zvezda je svetila le kratek čas. Zdravniki so kmalu prepoznali, da zdravilo ni baš mnogo zaleglo, in policija je Zopiču, ki ni bil zdravnik prepovedala zdraviti bolnike s čudežnim zdravilom. Zopič pa je kljub temu nadaljeval svoje delovanje in pred kratkim so ga za-

radi tega postavili pred sodišče. V torek, 12.VII. se je vršil proces. Zopič je bil obtožen, da je brez potrebnega dovoljenja in usposobljenosti vršil zdravniški poklic in da je brez zadevnega obrtnega dovoljenja prodajal svoje zdravilo. Poleg Zopiča je bila obtožena tudi Marija Fosca, ki mu je pomagala. Kljub temu, da je Zopič zatrjeval, da je bil prepričan, da vrši veliko človekoljubno delo, je bil vendar obsojen pogojno na 1500 lir, na 3000 lir denarne kazni in na plačilo sodnih stroškov. Na enako kazen je bila obsojena tudi njegova soobtoženka.

STRELI NA MEJI

Iz Planine pri Rakeku poročajo, da so nedavno čuli več minutno streljanje s puškami. Streljali so Italijani tik za mejo. Vzroki italijan-

ske ponočne "ofenzive" niso znani.

INCIDENT S KARABINJERJI V PODGORI PRI GORICI

V Podgori pri Gorici je prišlo do hudega incidenta med Bregantovo družino in karabinjerji. Bregantov sin Angel star 32 let je bil pod posebnim policijskim nadzorom. Nadzorstvo bi moralo te dni poteči. Zglasili so se pa v hiši karabinjerji, da bi zadnjič ugotovili, če se Angel Bregant ravna po določilih posebnega nadzorstva. Našli so tako Angela Breganta, kakor njegovega 61 letnega očeta Ivana ter brata 28 letnega Leopolda in 17 letnega Gvidona pri delu. Moški so ravno razkladali seno v voza. Karabinjerji so, kakor poročajo listi, osumili, da so si Bregantovi preskrbeli seno

V nedeljo, dne 21. avgusta t. l.

se bo vršila v dvorani XX SETTEMBRE, ob 15. 30

AL SINA 2832

DRUŠTVENA PRIREDITEV

Vzpored:

H. Volarič: Kje je moj dom, moški zbor SPD II.

J. Kokošar: Venček narodnih, moš zbor SPD II.

P. Jereb: Jutranja, meš. zbor SPD I.

F. Finžgar: RAZVALINA ŽIVLJENJA, drama v 3 dejanjih.

Prosta zabava s plesom

Vstopnina za moške \$ 1.50; ženske \$ 1.—

Odbor SPD

VELIKA ZOBNA KLINIKA

Poprave zob v treh urah
Izruvanje zoba brez bolečin \$ 2
Umetni zobje \$ 15

PREGLED
BREZPLAČNO

CORRIENTES 623

Sprejama od 9 — 23. ure

Hočete dobro jesti in piti?

Pridite v
RESTAURANT OSORIO

Našli boste tudi prijetno domačo družbo. — Prostori popolnoma preurejeni in primerni za bankete in gostije. — CENE ZMERNE. — Prenočišče 70 cent.

Priporoča se lastnik:

EMIL ŽIVEC

Calle OSORIO 5085

Buenos Aires

VAŽNO!

Za vse izseljence moške in ženske, ki želijo preskrbeti se z dobrimi stvarmi in z dobro obleko za mal denar. Pri tvrdki „Astra“, Córdoba 883. vdo. bite z druge roke in v dobrem stanju briljantne, biserne, zlate in srebrne nakite; umetniške slike, tipe, porcelane, kristale i. t. d. Moške in ženske obleke, svilene in iz blaga, večerne in promenačne obleke, kožuhe, suknje in garniture i. t. d. Zaloga moških oblek in delavnica.

Velika

novost

V barvarni (tintoreriji) „Belga“, Córdoba 906, sem otvoril krojaški oddele, katerega vodi dolgoleten v Evropi in Sev. Ameriki izkušen strokovnjak pri krojevalcu g. Anton Fazekas, ki izdeluje po najmodernejšem kroju obleke in suknje iz najboljšega angleškega blaga. V tej moderni barvarni morete prebarvati in očistiti obleke sov, tako da izgledajo kot in druge stvari za par penove. Obiščite na vsak način podjetje, kar vam bo gotovo v veliko korist.

LASTNIK

OBEH PODJETIJ:

TOŠKOVIĆ

JOVAN OSTOJIC

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno v svrhu dognanja, če je triper ozdravljen. Analize krvi. — Poplno, hitro, moderno zdravljenje tudi v kroničnih slučajih. — SIFILIS: v sveh razvoji. Popolno ozdravljenje na podlagi infekcijske stopnje, dognane s krvno analizo (914). — KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. ULTRAVIOLETNI ŽARKI. — HEMOROJDI: brez operacije in bolečin. — SEKSUALNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po metodi prof. Cicarellija. — ŽIVČNE BOLEZNI: Nespanje, neurastenija, izguba spomina in šibkost. — REUMATIZEM: kila gota, naduha, katar se zdravijo po novem nemškem načinu. — SRCE: ŠIBKOST, težave in neredno utripanje. — PLJUČA: kašelj, šibka pljuča. — ŽELODEC: upadel, razširjenje, kisline, težka prebava, bruhanje, rane. — ČREVA: razširjenje, colitis, kronična zapeka. — GRLO, NOS, UŠESA: vnetja, polipi: brez operacije in bolečin. — ŽENSKA: BOLEZNI MATERNICE, OVARIJA, NEREDNO OIBSCENJE. — Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI JE EDIN TE VERSTE V ARGENTINI — OZDRAVLJENJE ZAJAMČENO — GENENI ABONEMA — PLACILNE OLAJŠAVE.

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Dr. MILOSLAVICH

diplomiran na univerzah v Buenos Airesu,
Berlinu in Dunaju

SPECIJALISTA ZA SPOLNE BOLEZNE, KAPAVEC (TRIPER), SIFILIS IN KOŽNE BOLEZNI
Sprejema osebno brez asistentov. — Zdravljenje garantirano. — Zdravilna elektrika. — Ultravijoletni žarki. — Zdravljenje na abonament

NOVI NASLOV:

TALCAHUANO 1025

med CHARCAS in SANTA FE

Sprejemanje bolnikov od 8. do 10. in od 3. do 7.
(prej Lavalle 310)

na ta način, da si ga je Angel Bregant prislužil, kar bi po določilih policijskega nadzorstva ne smel. Karabinjerji so tedaj ostro nastopili proti Bregantovim, ki so se začeli braniti. Prišlo je do spopada, pri katerem so karabinjerji žugali tudi z orožjem. Nazadnje so se morali Bregantovi vdati in so jih vse štiri aretirali ter izročili sodšču.

**PROCES ZARADI UMORA
FAŠISTIČNEGA ČETNIKA
IN KARABINJERJA**

V ponedeljek 4. VII., se je pred puljsko poroto pričel proces proti Ivanu Stokoviću, ki je obtožen v kontumaciji, Simonu Vidulinu in Gregorju Koreniću, ki so vsi doma iz okolice Kanfanara. Stokovića so obtožili, da je umo-

ril fašističnega četnika Bursića, karabinjerja Giorgija ter ranil njegovega tovariša Giulianija, Vidulin je obtožen sokrivde, Korenič pa, da je Stokovića skrival pred zasledovalci.

V mesecu maju preteklega leta je baje Stokovič umoril fašističnega četnika Bursića. Zaradi tega ga je zasledovala večja skupina karabinjerjev. Karabinjerji so v gozdni jasi blizu Kanfanara zapazili dva moža in ju pozvali, naj se ustavita. Ker pa sta bežala in se branila s strelji iz revolvra, so ju zasledovali do šume. V šumi pa je eden izmed njih nenadoma oddal na zasledovalce več strelcev, ki so pogodili karabinjerja Giorgija, da je bil na mestu mrtev,

in njegovega tovariša Giulianija, ki je dobil hude poškodbe, tako da se je moral več mesecev zdraviti v bolnišnici. Obema zločincema je uspelo pobegniti, ker so karabinjerji ustavili nadaljnje zasledovanje, da ne bi izgubili še več svojih ljudi.

Naslednje jutro so aretirali Vidulina, ki so ga poleg Stokovića osumili obeh zločinov. Stokovića niso našli, pač pa so prijeli še Korenića. Porota, pred katero se je proces v sredo zaključil, je spoznala prva dva obtoženca za kriva in sodni zbor je obsodil Stokovića v kontumaciji na 30 let ječe in 1600 lir denarne kazni, Vidulina na 16 let ječe in 1600 lir denarne kazni, Korenića pa je oprostil zaradi pomanjkanja dokazov.

FAŠISTIČNO ZBOROVANJE V VIPAVI

V Vipavi se je pred dnevi vršilo zborovanje vipavskih fašistov. Zborovanja se je udeležil tudi goriški fašistični tajnik Avenanti. Vipavski politični tajnik Zani je poročal o vipavskih fašistih in njihovih organizacijah, ki so se v zadnjem času, kakor je zatržil, zelo ojačile. Krajevni tajnik je posebej poudaril delavnost ženskih fašističnih organizacij.

**ČRNI MARMOR BLIZU
DOBERDOBA**

V bližini Doberdoba so našli te dni velike količine črnega marmorja.

**IZKUŠENA
BABICA**

FILOMENA BENES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.
Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389

Buenos Aires

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dal tekom zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, velike popuste. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky

U. T. 45 - 1720

Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, calle Belgrano 3135.

**CENTRALNI EVROPSKI
KONZULTORIJ**

Hitro in znanstveno zdravljenje vseh bolezni. — Ženske bolezni, nerednost perila, 606—914, beli tok, kožne bolezni; pljuča, želodec, čreva. Zdravljenje jetike z zlato soljo. Elektrika. Žarki X.

AVELLANEDA, O'Gorman 179

(dve kvadri od trga)

Sprejema od 18 do 20. ure

CESTARJEVA NESREČA

Pri Sv. Luciji se je zgodila v torek 5. VII. huda nesreča. Cestni delavec Josip Rijavec je razstreljeval skalovje ob neki poti, bil pa je pri tem tako nepreviden, da ga je kamenje, ki ga je raznešla eksplozija, tako težko ranilo, da so ga morali z naglieo prepeljati v goriško bolnišnico. Imel je hude poškodbe na glavi in je izgubil obe očesi.

**PROMOCIJE NA TRŽAŠKI
TRGOVINSKI IN GOSPODARSKI UNIVERZI**

Na univerzi za trgovinske in gospodarske študije v Trstu so se te dni zaključili promocijski izpiti. Kandidatov je bilo 21. Med temi je bilo pet kandidatov rodom iz Jugoslavije. Izmed ostalih

naj navedemo Josipa Stolfo iz Sežane, Dragota Preloga iz Trsta, ki sta pri izpitu dosegla visoke rede, in Josipa Božiča iz Trsta.

**IZ SLOVENSKEGA OBČIN
NA GORIŠKEM**

Idrijska občina namerava zgraditi občinsko klavnico. V ta namen je najela večje posojilo pri idrijski hranilnici. Idrijski podežat je določil tudi večjo vsoto za fašistične počitniške kolonije.

Podežat v Sv. Luciji pri Tolminu je odredil, da se z občinskim denarjem deloma krijejo stroški za pogreb fašističnega miličnika Antona Kumarja.

V Fari ob Soči pa bodo zgradili novo šolo, za katero nameravajo najeti večje posojilo.

INSTITUTO MEDICO

Callao

Stranke sprejemajo specialisti

SPOLNE BOLEZNI: Prostatitis, vnetja, kapavica.

Analize za ugotovitev ozdravljenja od kapavice.

KOŽNE: Ekcemi, izpadanje las, lišaji

ZIVČNE: Nesparje, omotica, glavo bol.

PLJUČNE: Bronhitis, kašelj, naduha, jetika.

REVMATIČNE in OBISTNE: Kila, zbadanje.

ŽELODČNE: Bolečine, kislina, razširjenje, rane in povračanje.

OSLABELOST: Uspešno zdravljenje z injekcijami.

ŽENSKE: Bolestno čiščenje, zakasнено pranje. Jajčnika. Beli tok.

ELEKTRIŠKO ZDRAVLJENJE

DIATERMIA - X-ŽARKI

ZMERNE CENE — ZA SLOVENCE POPUST

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah

in praznikih od 10. do 12.

Ulica **CALLAO 339**

I. nadstropje

ČE IMATE DENAR DOMA

Vam ga lahko kdo ukrade

ČE GA NOSITE S SEBOJ

ga lahko potrosite ali izgubite

**ULOŽITE GA
VARNO IN KORISTONOSNO**

5% obresti plačamo za denar uložen na uложne knjižice, ki se vsake tri mesece pripišejo kapitalu kateri Vam je vsak trenotek na razpolago.

POŠILJAMO DENAR

na vse strani sveta vedno po najnižjem tečaju ter z najmanjšim stroškom

**Najcenejše Potne Karte
(šifkarte)**

za vse ladje, kupite le pri nas

Banco Holandés

de la América del Sud

SLOVENSKI ODDELEK

Bmé MITRE 234,

Buenos Aires

Uradujemo vsak delavnik od 8½ pa do 19. ure

Zadnji Praljudje

Na Andamanskem otočju med Sprednjo in Zadnjo Indijo živi nenavadno ljudstvo, ki šteje komaj 120 glav in ki bi bilo moralo izumreti prav za prav v predpotopni dobi, kamor spada po vsej svoji vnanjosti. To so andamanski pritlikavci.

Že davno je človeštvo vedelo nekaj o tem ljudstvu, toda najbolj divji malajski pirati si niso upali pristati na njihovem otočju, kjer so domačini umorili vsakega tujca. Šele l. 1858. so se izkrcali tu Angleži in osnovali kazensko kolonijo za politične ujetnike iz bojev za indsko neodvisnost. To kolonijo so imenovali Port Blair in le redke britske ladje z jetniki ali pošto za paznike jo posejajo. Proti jugu zapira kaznjencem vrata v svobodo neskočni, samotni Indski ocean, proti severu jim pobeg branijo v svojih nedostopnih pragozdovih strašni Jaravi z zastrupljenimi puščicami, andamanski pritlikavci, o katerih ne vemo skoraj nič drugega nego ime.

Nekoliko bolje poznamo njih sorodnike Onge, od kar jih je obiskala l. 1926. ekspedicijska pod vodstvom nemškega učenjaka dr. Egona von Erickstedta. Tri huda leta je učenjak prebil med njimi in da si je pridobil njihovo zaupanje, je moral poslati nazaj skoraj vse svoje spremstvo in policiste, ki mu jih je dala na razpolago angleška oblast. Z vsakovrstnimi prijaznostmi in majhnimi rdečimi biseri iz stekla si je zagotovil naklonjenost divjaškega rodu. Učenjak pripoveduje zanimive stvari.

Ti Andamanci so vsi pritlikavci. Moški dosežejo največ 148 cm v višino, ženske še manj. Leto in dan tekajo na-

gi naokrog, samo ženske nosijo okrog bokov šope slame — a bolj za lišp nego za obleko. Podnevi pletejo te ženske slamnice, pri čemer jim kot orodje rabijo le — zobe. Drugo njih glavno opravilo je to, da brijejo moškim s steklenimi črepinjami in sličnim glave. Moški skrbijo spet za hrano, ki sestoji v glavnem iz rib. Ribe lovijo s puščicami. Za poslastico jim je želva mast, ki jo s slamec srkajo iz majhnih, pobavnih lesenih lončkov. Oklepi želv jim rabijo spet za denar, kajti drugega ne poznajo. Za te oklepe dobivajo od kaznjencev steklenih biserov in črepinj — to je vse, česar si želijo od evropske kulture.

Najbolj čudno na tem rodu je to, da predstavlja praprebivalstvo naše zemlje. Pred neznanimi tisočletji so njihovi predniki živeli na azijski kopnini kot pripadniki mogočnega pritlikavskega plemena. To pleme je iz neznanega vzroka propadlo in ostanki so se rešili na odljudno otočje. Tu so prespali v svoji prvotni divjosti in krvoločnosti vso desetisočletno zgodovino človeštva. Dotik s civiliziranim plemenom jim ni del dobro. Še pred 70 leti jih je bilo do 6000 glav, danes jih ni več nego 120. Kaznjenci so zanesli med nje bolezn, ki se jim njihov organizem ni mogel upirati. Osta-

KAPAVICA

hitro zdravljenje po novem naturalističnem načinu

SIFILIS

zdravljenje po načinu prof. Cesarya Judoloro

Dr. Dubrovsky
CORRIENTES 623

Sprejema vsak dan od 18. do 20.

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
Calle Facundo Quiroga
1441

nasproti komisarije
EDINA

NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

lo so storili misionarji, ki so hoteli te bednike privaditi obleke in hiš. Oboje je vplivalo nanje katastrofalno. V

zadnjem času jih skuša angleška oblast rešiti s posebnim zaščitnim zakonom, a vse kaže, da je prepozno. V

nekoliko letih bo izginil pač zadnji pračlovek s površine zemlje.

Plesni tečaj

Tečaj za vse moderne plesse, ki bo trajal dva meseca, stane za dame \$ 7, za gospode \$ 15. Plesne vaje se bodo vršile dvakrat v tednu, in sicer ob ponedeljkih in četrtek od 9. ure in pol naprej. Tečaj vodi učitelj

ZOLTAN

Calle Moreno 1059 - Bs. Aires

PENSION VIENA

Sta. F6 1938 — U. T. 44 - 5207

Sprejema se na hrano in stanovanje možke in ženske ter poročenec. S svojimi zvezami nudimo velike ugodnosti pri iskanju dela. Ugodne prometne zveze na vse strani. Priporoča se Enrique Kravanja.

FANI KERSEVAN, Calle

Campana 4675, Villa Devoto,

sprejme dekleta in žene, ki pri-

dejo iz Evrope, ali ki so brez službe na hrano in lepo stanovanje. Dobra postrežba.

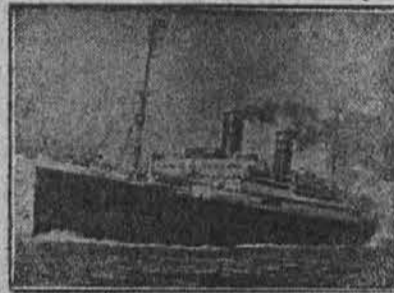
SLOVENSKA PEKARNA

IVAN CERAR, calle Antezana 106, Buenos Aires, se priporoča cen. rojakom.

PENZIION ZA \$ 40

Stanovanje, hrana in perilo za \$ 40. Calle Anchoris 152, 2. nadst. desno. Pol kvadre od Entrerios in Caseros.

CITATELJI POZOR!

"SIFKARTE" do Zagreba, Beograda, Ljubljane

in vse kraje Jugoslavije prodajamo za

SAMO!

325-m\$n.

Imamo na razpolago mesečno šest parnikov s posebnimi kabinami za tretji

razred. Klijente v notrajnosti postrežemo pismeno.

Cía. General de Vapores

(USTANOVLJENA LETA 1890)

Reconquista 1090 U.T. 31 - 4065 Buenos Aires

Zdravniski Institut Specialistov

BUENOSAIREŠKE IN PARIŠKE UNIVERZE

KRVNE BOLEZNI

Za dosego popolnega ozdravljenja z majhnim stroškom pregledujemo svoje paciente z X-žarki brezplačno in darujemo potrebna zdravila

Spolne bolezni: Prostatitis, težave pri spuščanju vode. Hitro in moderno zdravljenje SIFILIS in nje posledice in komplikacije. 609—914. Spolna šibkost in zguba semena.

ANALIZA KRVI, PLJUNCA, TOKA IN URINE

KOŽNE BOLEZNI, kronični ekcemi, psoriasis.

Hemoroidi in nabrekli žile: Sigurno in hitro zdravljenje po metodi Prof. Dr. Sicard-a, brez operacij in ne da bolnik prekine delo.

NOTRANJE BOLEZNI: Pljuča, zdravljenje jetike po nemškem sistemu: Mollgrad in Goldsalzen. **ASTHMA** se zdravi po neobčutnem etnologičnem sistemu. **SLADKORNA BOLEZEN, DIABETIS**, z dijeto in pod strogim, trajnim zdravniškim nadzorstvom urine in krvi.

Revmatizem: Bolezni členkov, Srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis, **ŽELOČNE BOLEZNI**, kisline, povračanje, pomanjkanje apetita, slaba prebava. **ČREVEŠNE BOLEZNI:** Diarea, krči, konstipacije itd. **GRLO, UŠESA, NOS IN OČI**

Posebni prostori za ženske.

X - ŽARKI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI — DIATHERMIA
VISOKA NAPETOST.

1017 - Sarmiento - 1017

Sprejema se od 10 do 12, in od 14 do 21 ure. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 12 ure. — Zdravniški pregled \$ 3.—. **CENENI ABONAMENTI.**

JOVANOVIĆ y RADALJ, FOTOGRAFSKI ATELJE.
F. Quiroga 1267 (D. Sud)

Za vsakih 6 fotografij v ceni od 3—6 pesov
dobite v dar eno lepo sliko v barvah

TOŽBA ZAVEDNEGA DELAVCA

Cordoba, avgusta 1932. nasilju, ako že ne rešitve, pa Delavci smo bili vedno re- veži, ali danes, v tem prosvi- tljenem dvajsetem stoletju, je dosegla naša revščina že vi- šek. Slabši, kot se nam godi zadnja leta, mislim, da se nam ne more goditi. Dela in zaslužka nikjer, naši malčki pa hočejo kruha. Kje ga bo- mo vzeli?

Med tem ko večina ljudi propada v prisilnem brezde- lju in strada, se vozijo poe- dinci, siti vsega, v razkošnih avtomobilih. Medtem ko na eni strani stradajo tisoči in tisoči, uničujejo na drugi strani žito, sežigajo kavo, za- pirajo tovarne. Zakaj? — Za- to ker žito in kava ter proiz- vodi tovarov nimajo cene, ki bi požrešnim gospodarskim mogotcem, ki so krivi naše- ga skupnega gorja, nudila dovolj zaslužka.

Kaj briga bogatina strada- joče delavstvo! On vidi samo sebe in svojo malho.

Dokler smo mu služili in mu grmadili premoženje, nam je vrgel kako drobtinico, to- liko da smo za silo živeli, ali čim se je, iz vzrokov, ki jih delavstvo prav gotovo ni za- krivilo, pojavila gospodarska kriza, so mirno ustavili svo- je obrate, zaprli svoje tovar- ne, ne zmeneč se za usodo mi- lijonov ljudi, ki so bili s tem neusmiljeno vrženi na cesto, v nepopisno revščino. Nič ču- dnega potem, če se delavstvo vseh narodnosti vedno bolj oklepa ekstremizma, če iz o- bupa išče v komunizmu in v

vsaj maščevanje za vsa poni- žanja in zapostavljanja. To dobro vedo tudi njihovi iz- koriščevalci, a se vseeno ne zmenijo za rotenja in grož- nje tisočev in milijonov ne- zaposlenih delavcev. Njihovo imetje in življenje je dobro zastraženo od puščk in baje- netov mednarodnega milita- rizma.

Ampak vse orožje ne bo moglo več dolgo ščititi izko- riščevalcev človeštva, če ne bo kmalu konca krize, ki s svojimi slabimi posledicami objema vsak dan širše plasti ljudi, ki se morajo preživlja- ti od lastnega zaslužka. Nič ne bo moglo preprečiti krva- vih preobratov, če se vodilni krogi svetovne politike in gospodarstva ne bodo lotili reševanja perečih socialnih vprašanj, ki jih vedno bolj stavlja v ospredje naraščajo- ča gospodarska in politična zmeda, v kateri nam je uso- jeno živeti.

Delavci zahtevamo od mo- gotcev, ki imajo v rokah uso- do narodov in človeštva, de- la in kruha za sebe, za svoje žene in svoje otroke. V za- meno ponujamo svoje žulja- ve roke, svoje delo, svojo mladost. In če nam niti te za- hteve ne bodo zadostili, bo- mo pač primorani, da ne po- ginemo s svojimi družinami od glada, rabiti svoje žu- ljave roke, ter z njimi pome- sti in obračunati z vsemi, ki hote ovirajo naravni razvoj splošnega socialnega in go-

spodarskega napredka samo za to, ker interesi splošnosti niso v skladu z njihovimi o- sebnimi in sebičnimi korist- mi.

Jugoslovenski delavci! Na- ša dolžnost je, da se zaveda- mo svojega stanovskega po- ložaja, da se zvesto borimo, ramo ob rami z delavci osta- lih narodnosti, za svoje sku- pne delavske pravice, in na- še geslo naj bo: Vsi za čnega, eden za vse!

**

Cenjeni čitatelji! Ne misli- te slabo o meni. S pričujočim dopisom ne nameravam dela- ti propagande za nobeno po- litično ali ekstremistično strujo. Sem in ostanem zave- den slovenski, oziroma jugo- slovenski delavec z dušo i tel- lom. Vsebino članka so nare- kovale slabe delavske razme- re in krivice, ki nas tarejo.

Anton Mozetič.

Fotografija "La Favorita"

Novoporočenci bodo našli pri nas prav gotovo najbolj- šo potrebo po neverjetno nizkih cenah za umetniške slike. Elegantne poročne oble- ke z vencem, tulom in vsemi pritklinami brezplačno na razpolago. Darujemo poveča- vo. Naročnikom „Tednika“ poseben popust. Ugodne zve- ze s tramvajem 49 in 83; om- nibusi „Flores“, „Plaza Ita- lia“ št. 13, 15, 43, 54, 70, 101 vozijo mimo. 12 slik za \$ 4.— PAULINA BRUSI- LOVSKA, calle Varela 1201. U. T. 63 Volta 1551.

Kongres izse- ljenskih orga- nizacij

V torek, dne 11. julija, se je vršila v Splitu glavna let- na skupščina saveza izseljen- skih organizacij iz vse Jugo- slavije. Iz ljubljanskega „Ju- tra“ posnemamo, da je na skupščini bil zastopan Naro- dni izseljenski odbor v Lju- bljani, kakor tudi Družba sv. Rafaela, nadalje izseljenske organizacije iz Zagreba, Spli- ta, Osijeka in Sarajeva. Zbo- rovanja so se udeležili tudi predsednik Narodne zaščite v Zagrebu dr. Šilović, šef izse- ljenskega komisariata v Za- grebu dr. Aranicki in mno- goštevilni izseljenci. Otvoril ga je predsednik saveza Mi- lan Marjanović, nakar je sle- dilo tajniško poročilo. V raz- pravi je predsednik Družbe sv. Rafaela o. Zakrajšek na- glašal, da mu je v njegovem delu pokazala izkušnja, da je mnogo bolj uspešno iskati zvez z našimi izseljenci po po- sameznikih, kakor pa po or- ganizacijah v prekomorskih državah. Na njegov predlog je bilo nadalje soglasno skle- njeno, da se po vsej Jugosla- viji organizira pred božičem izseljenski dan, ko bodo vse organizacije delale za ojača- nje zvez izseljencev z domo- vino ter skušale zbuditi v na- ši javnosti zanimanje za iz- seljenska vprašanja.

Delegat narodnega izse- ljenskega odbora g. Kravos je stavljal predlog, naj se po- sveti vračajočim se izseljen- cem vsa pažnja, ker se zdaj dogaja, da prihajajo izse-

ljenci brez vseh sredstev na jugoslovansko mejo in jih tamkaj po odgonski poti od- pravijo domov. Kongres je sklenil, da se na mejah usta- novijo posebna zaupništva organizacij, katerim se pre- pusti skrb za vračajoče se iz- seljence.

Končno je bila izvoljena izvoljena nova uprava z do- sedanjim predsednikom Mila- nom Marjanovićem na čelu. Za podpredsednika je bil iz- voljen dr. Joža Bohinjec, za odbornika pa Rudolf Juvan in Vladimir Kravos.

Po kongresu se je vršila skupna večerja na obširnem vrtu Matičevega hotela na Bačvicah. Večerje so se ude- ležili tudi delegatje iz Drav- ske banovine, kakor tudi šte- vilni ameriški izletniki.

Kongres je, kakor piše „Ju- tro“, v vsakem pogledu us- pešno končal svoje delo in po- kazal veliko aktivnost izse- ljenskih organizacij, katerim bi morala vsa domovinska javnost dati več moralne in materialne pomoči, kar bi njihovo delo še podvojilo

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penziji- stike, posebno s kampa.

Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 178

U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

Vlagajte denar, kjer je varno naložen in kjer imate največjo korist

Prejemamo denar na vložno knji- žico (Caja de Ahorros) od \$ 5.— dalje; denar lahko dvignete ob vsakem času in brez odpovedi.

PLAČAMO 7 % OBRESTI

ki vam jih vsake tri mesece zapišemo v vaše dobro
Odpošiljamo denar še isti dan v katerikoli kraj
za brzojavne stroške računamo

samo \$ 1.50 $\frac{m}{n}$

S 1. avgusta smo znižali ceno za pomorske

VOZNE LISTKE (ŠIFKARTE)

POZIVNE LISTKE (LLAMADAS) PRODAJAMO
TUDI NA DESET - MESEČNE OBROKE

Banco Comercial del Plata

(Ustavljena 1911)

Jugoslovenski oddelek

Avda. DE MAYO 652

BUENOS AIRES

Uradne ure od 9. do 18., ob sobotah od 9. do 12.

Velika reklamna razprodaja prekrasnih UR - KUKAVIC

Naročite še danes prekrasno in pristno
SCHWARZWALDSKO

URO - KUKAVICO

s prelepo temnorjavo vrezljano dekoracijo Uteži pozlačeni. Naravno pevajoča kukavica. Natančna regulacija. Najprimernejše darilo za poroke, go- dove in dr. Damo popolno jamstvo

Izredno nizka cena: samo \$ 25
Dobavljamo jih varno in brezplačno v vse kraje tu in inozemstva.

Predplačila

prosimo, da pošljete na eno sledečih bank:

Banco Germanico	Cto 29872
Banco de la Nación Argentina	Cto 19196
Banco Aiemán Transatlántico	Cto 41554
Banco Anglo-Sudamericano	Cto 18537
Banco Francés del Río de la Plata	Cto 5034

kakor tudi kot "valor declarado"; na najbolj pri- prost in pripraven način pa potom "Giro Postal"

JOSEF MAYER

Lavalle 1206

U. T. 35 Libertad 4118

Bs. Aires

na moj naslov:

KALVARIJA OBADOVE DRUŽINE V SALEŽU NA KRASU

Nedvomno sta vasi Zgonik in Salež pri Trstu dve izmed naših najbolj zavednih kraških vasic, kjer živi naše preprosto, toda odporno in žilavo ljudstvo, ki je tako navezano na svojo borno rodno grudo in svoj dom, da ju ljubosumno čuva pred zemljelačnim tujcem. Naši ljudje so v štirinajstih letih do dobra prepoznali svoje gospodarje in se niso dali zavesti ne z obljubami, še manj z nasiljem. Obe kraški vasi sta v zadnjih letih še prav posebno hudo občutili tujčevo peto. Zgonik je bil Lahom vedno trn v peti. Prizadevali so si na vse mogoče načine, da bi uklonili ljudstvo in zarobili njegov duh. Salež za Zgonikom ni zaostajal. Ko so letos spomladi neznanec izruvali v Zgoniku drevesce v spomin Mussolinijevega brata Arnalda, so karabinjerji v obeh vaseh polovili nič manj ko 45 mladeničev in jih odgnali v zapore. Zaradi fašističnega nasilja je v Zgoniku še najbolj trpela družina bivšega župana Grudna. Pred kratkim so si zgoniški fašisti ustanovili celo svojo bojno postojanko s četo svojih ljudi, ki sedaj nadzirajo naše ljudi in jih, če treba, tudi terorizirajo.

Najtežja usoda zatiranih in preganjanih pa je gotovo zadelo družino Obradovih v Saležu.

Leta 1926 je umrl v starosti 47 let gospodar Ivan Obad zaradi pljučnice, ki si jo je nakopal po krivdi fašistovskih preganjancev. Dve leti nato mu je sledil v prerani grob tudi sin Bogumil. In spet dve leti nato je prišel veliki tržaški proces, na katerem je bil njegov najstarejši sin Janko po sodnikih fašističnega posebnega sodišča obsojen na 10 let ječe, ker so ga karabinjerji prijavi, češ da je sodeloval pri požigu poitalijančene ljudske šole v Zgoniku. Bil pa je mirnega in tihega, čeprav kremenitega značaja, pa je bilo ljudstvo, ki ga je poznalo, od vsega početka prepričano, da je bil po nedolžnem obsojen. Jan

darjen kmečki fant, ki se je kot samouk naučil glasbe in kot organist vodil cerkveno petje. Celo po dolgotrajni preiskavi mu tudi na samem procesu niso mogli ničesar dokazati. Ko pa je bil obsojen, so ga odgnali v zapore v Lucei.

V začetku junija t. l. je doletela Obadove nova nesreča. Pokrajinska konfinacijska komisija, ki ji načeluje sam prefekt, je obsodila na 4 leta konfinacije Jankovega brata Mirka, ki je studiral pravo. Mirko Obad je dovršil gimnazijo v Mariboru in po maturi se je vpisal na juridični fakulteti v Ljubljani. To je bil vzrok, da so si fašisti v svojem slepem sovraštvu proti vsemu, kar je jugoslovenskega v Julijski krajini, zapisali tudi njega v svoje proskripcijske imenike. Ko se je

leta 1930. v času počitnic vrnil domov, da bi kot italijanski državljani izvršil svojo vojaško dolžnost, so ga pričeli dejansko nadlegovati in preganjati. Na njegovem domu so izvršili nešteto preiskav, njega samega odvedli v preiskovalni in preventivni zapor. Letos je odslužil vojaški rok. Prosil je za potni list, da bi mogel v inozemstvu nadaljevati svoje študije, a mu ga oblasti niso hotele dati. Tedaj je, kakor so ga pozneje obtožili, skušal skrivaj zbežati čez mejo, toda tik ob meji so ga ustavili miličniki in aretirali. Odgnali so ga v tržaške zapore, v katerih so ga prav po fašistovski zasliševali vse do 9. junija, ko je bil postavljen pred konfinacijsko komisijo, ker mu že ni bilo mogoče dokazati kakršenkoli političen

prestop, zaradi katerega bi ga moglo sodišče obsoditi na več let zopora. Moral je za dobo 4 let v konfinacijo le zaradi poskušnega bega čez mejo.

Od petih sinov sta ostala doma le še dva, 21-letni Stanko in pa najmlajši bratec, ki mu je bilo šele 6 let. Pa tudi Stanko je moral končno kloniti pod nasiljem. Kakor znano, so uvedli fašisti pred nekaj leti predvojaške vaje, ki so postale v zadnjem času obvezne za vse nabornike. V tem pogledu so pričeli po naših vaseh prav posebno strogo postopati, da bi tako še bolj šikanirali naše ljudi. K predvojaškemu tečajem je moral letos tudi Stanko Obad. Zaradi neprestanega preganjanja, večnih aretacij in zaporov je bil že docela izčrpan in bolehen. V predvoja-

ških taborih je moral spat na mokrem cementu in zaradi svoje narodnosti, ki je ni hotel za nobeno ceno zatajiti, prenašati vse nadloge vojaškega stanu in šikane sovražnih fašističnih častnikov. Pri vajah je obolel in je zaradi tega prosil, naj ga pustijo domov. Toda fašistični zdravniki mu dolgo niso hoteli izstaviti potrebnih spričeval. Nazadnje je le prišel domov, a njegovo zdravje je bilo že docela uničeno. Tedaj je izvedel, da so njegovega brata Mirka konfinirali. Zanj je bil to poslednji, najhujši udarec. Z velikim samopremaganjem se je odpravil v Trst, da se poslednjič sestane z njim, preden bi ga odvedli bog ve kam. Ko se je vrnil iz mesta domov, je obležal, bolan na pljučih. Nekaj dni nato je izdihnil.

Dne 15. junija so ga pokopali. Bil je lep dan in, čeprav so imeli ljudje polne roke dela, je prihitelo vse v Salež, da izkaže poslednjo čast mladi žrtvi tujčevega nasilja. Fašisti so sicer poskušali razgnati pogrebee, ki so se zbrali iz bližnjih in daljnih vasi, toda 2000-glava množica se v svoji trpkosti ni dala motiti in je zvesto sledila Stanku tudi na njegovi poslednji poti.

Menda je bil zares udarec zlohodne usode, da je morala Obadova družina žrtvovati že svojega četrtega člana. Kakor tragična ironija si sledijo datumi: 9. junija 1926. ko je umrl oče, 9. junija 1928. ko je izdihnil sin Bogumil, 5. septembra 1930., ko je bil obsojen Janko, in končno spet 9. junija 1932., ko je bil Mirko konfiniran, Stanko pa obležal, izmučen do smrti, ki ga je šest dni nato rešila trpljenja.

GRAFOLOG

svetonega slovesa vam opiše natančno vaš značaj, vam pove vašo bodočnost in preteklost. Pošljite nekoliko lastnoručno napisanih vrstic ter navedite vašo starost spol, in stan (oženjen, neoženjen). Pišete lahko v slovenskem, španskem, francoskem ali nemškem jeziku. Dopise, katerim je treba priložiti 1 peso in znamko za 10 cent. za odgovor, naslovite na:

A. HOČEVAR

Tucuman 586 Bs. Aires

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

**CLINICA MEDICA
CANGALLO
D. A. GODEL**

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

**Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje
BLENORAGIJE - KAPAVEC**

AKUTNE, KRONICNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMSKIH METODAH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

Za Slovence prva konsultacija brezplačna

UGODNI ABONAMENTI

Zenske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo.

Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542